

LAGMOTION

1998-99

nr 68

Till Ålands lagting

I denna lagmotion föreslår vi vissa ändringar i lagtingsordningens bestämmelser om självstyrelsepolitiska nämndens uppgifter och sammansättning. Nämnden föreslås få ställning dels som ett allmänt samrådsorgan i EU-ärenden, dels som ett organ som skall handlägga också andra frågor som gäller landskapets externa relationer. Enligt gällande bestämmelser är nämnden ett rådgivande organ i frågor som gäller landskapets författingsenliga rättigheter.

Vi föreslår också att det nuvarande samrådsförfarandet i EU-ärenden, som grundat sig på talmanskonferensens beslut, bibehålls enligt i huvudsak den praxis som följts men att lagbestämmelser om samrådet införs och att lagtingets inflytande betonas. I detta syfte föreslår vi att ett nytt 5a kap. fogas till lagtingsordningen.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Självstyrelsepolitiska nämnden

Självstyrelsepolitiska nämnden tillkom som ett "rådgivande organ i frågor rörande landskapets författingsenliga rättigheter" då den gällande lagtingsordningen stiftades år 1972. Nämndens verksamhet regleras i ett särskilt kapitel innehållande fem paragrafer.

Lagtinget, lagtingets utskott samt landskapsstyrelsen har rätt att i nämnda frågor inhärmta nämndens utlåtande. Denna möjlighet har, med olika intensitet, utnyttjats s.g.s. uteslutande av landskapsstyrelsen som inför olika avgöranden konsulterat nämnden, ibland mera formellt men vanligen i form av en informell gemensam diskussion.

Nämndens huvudsakligaste uppgift har varit att behandla den årliga redogörelse landskapsstyrelsen överlämnar. Redogörelsen kommenteras av nämnden i ett yttrande som ofta tagit upp också andra frågor än de landskapsstyrelsen initierat och dessutom tidsmässigt berört även händelser eller tilläggsinformation som hänför sig till tiden mellan berättelseperioden (lagtingsåret) och ärendets behandling i lagtinget.

1.2. Samrådsförfarandet i EU-ärenden

Talmanskonferensen beslöt efter en intern utredning i april 1995 att lagtinget, delvis efter modell från andra parlament, skulle börja tillämpa ett samrådsförfarande mellan landskapsstyrelsen och lagtinget i EU-frågor för att uppväga den minskning av faktisk lagstiftningsmakt som EU-medlemskapet inneburit och för att betona att också landskapsstyrelsens agerande i beredningen av olika EU-ärenden i sista hand vilar på det förtroende landskapsstyrelsen skall åtnjuta i lagtinget. Talmanskonferensen beslöt ange riktlinjer för samrådsförfarandet utan att formella bestämmelser i detta skede infördes i lagtingsordningen och arbetsordningen. Man ville först vinna erfarenheter av det föreslagna förfarandet.

Samråd tillämpas i frågor som landskapsstyrelsen enligt 59a § Sjl fått del av eller annars fått kännedom om och ärendet faller inom lagtingets behörighet. Samråd skall dock inte behöva äga rum om landskapsstyrelsen bedömer det som obehövligt, t.ex. i frågor av rent teknisk natur eller mindre ändringar av rättsakter el.dyl. Om landskapsstyrelsen av politiska skäl bedömer samråd erforderligt skall det alltid äga rum.

Under de gångna åren har en viss praxis för samrådsförfarandet utvecklats. Vederbörande tjänsteman uppgör en promemoria som föreläggs den för frågan ansvariga landskapsstyrelseledamoten som i sin tur bedömer om samråd skall äga rum eller inte. Denna promemoria tillställs lagtinget till kännedom även om samråd inte föreslås. Det finns således möjlighet att från lagtingets sida yrka på samråd också om ledamoten är av annan åsikt.

Samrådet äger rum

- 1) i något av lagtingets specialutskott i de fall ärendet hänför sig ett visst utskotts kompetensområde,
- 2) i ett av talmanskonferensen utsett särskilt informellt samrådsorgan då ärendet inte kan hänföras till något särskilt specialutskott, berör flera utskott eller annars är av övergripande natur, om specialutskottet inte går att sammankalla el.dyl. Till samrådsorganet hör talmannen som ordförande, vicetalmännen samt en företrädare för varje lagtingsgrupp. Grupperna har även utsett ersättare för sina medlemmar.

Sedan samrådsförfarandet togs i bruk har varje år ett tiotal samrådsärenden behandlats, ca hälften av dem i något specialutskott och den andra hälften i samrådsorganet.

1.3. Övriga externpolitiska samverkansformer

Ålands medverkan i det nordiska samarbetet är reglerat i landskapslagen om Ålands representation i Nordiska rådet (5/84). Två av lagtinget valda medlemmar samt de

representanter landskapsstyrelsen utsett inom sig utgör Ålands delegation i Nordiska rådet. Den åländska organisationsmodellen har valts för att trygga informationsutbytet mellan lagtinget och landskapsstyrelsen och för att beakta landskapets småskalighet (oändamålsenligt med skilda organisationer för lagting respektive landskapsstyrelse). Till delegationen har knutits en tjänst som delegationssekreterare.

Delegationen fungerar som diskussionsforum inför rådets sessioner och inför behandlingen av särskilda ärenden i rådets utskott och övriga organ. Delegationen avger en årlig berättelse som föreläggs lagtinget för behandling.

Några övriga organiserade samverkansformer existerar inte, däremot kan noteras att lagtinget i ökad utsträckning under senare år sänt representanter till olika slag av konferenser, seminarier el. motsv. som berört internationellt samarbete av olika slag.

2. Behovet av och förslag till ändringar

2.1. Behandlingen av EU-ärenden

EU-samarbetets karaktär

EU-samarbetet är primärt ett samarbete mellan regeringar. Parlamenten medverkar närmast genom att följa med och kontrollera regeringarnas verksamhet, exempelvis genom den information de får om olika ärenden och genom de synpunkter de härvid har möjlighet att framföra. Parlamenten fattar inte beslut i EU-frågorna utan vägleder regeringsrepresentanterna i deras agerande. Ytterst bygger denna samverkan på det parlamentariska ansvaret. Regeringarna skall i sitt agerande i EU-ärenden handla så att de behåller parlamentets förtroende. För Ålands del betyder detta att det är landskapsstyrelsen som inom landskapets behörighetsområde bevakar och utreder frågorna. Landskapsstyrelsen håller lagtinget underrättat om framtidsplaner och initiativ i väsentliga frågor och försäkrar sig genom diskussioner och samråd om fortsatt handlingsutrymme.

Samrådsförfarandet

Vi motionärer har i talmanskonferensen deltagit i diskussioner om hur handläggningen av EU-ärenden i lagtinget kan utvecklas. Enligt talmanskonferensens åsikt kan de former för samråd mellan lagtinget och landskapsstyrelsen i EU-frågor som tillämpats sedan 1995 i stort sett fortsätta enligt hittillsvarande modell. Det är dock enligt vår åsikt viktigt att betona landskapsstyrelsens ansvar för att hålla lagtinget informerat också beträffande EU-frågorna. Vi föreslår därför att det hittillsvarande informella samrådsförfarandet ersätts med ett mera formaliserat förfarande och att lagtexten härvid betonar vikten av tillräckliga kontakter mellan landskapsstyrelsen och lagtinget.

Det är enligt vår åsikt viktigt att lagtingets specialutskott aktivt intresserar sig också för EU-frågorna. Många av de frågor där samråd förekommit mellan landskapsstyrelsen och något av fackutskotten återkommer senare för formell handläggning i utskottet i samband med lagförslag som baserar sig på ett EU-direktiv eller motsvarande. Vi anser därför att specialutskotten också i fortsättningen skall vara de primära samrådsorganen och att ärendets karaktär avgör i vilket utskott samrådet sker.

I det informella samrådsorganet för EU-frågor har handlagts samrådsärenden som berör flera utskott eller är av övergripande natur. I syfte att stärka självstyrelsepolitiska nämndens ställning och uppgifter föreslår vi att det informella samrådsorganet upphör och att dess uppgifter påförs självstyrelsepolitiska nämnden vid sidan av andra uppgifter (se nedan). EU-ärendena av övergripande karaktär skulle således behandlas där medan utskottsspecifika ärenden fortsättningsvis behandlas i något av utskotten.

Samverkan med riksdagsmannen

Enligt 52 § 3 mom. riksdagsordningen har Ålands riksdagsman alltid rätt att närvara när riksdagens stora utskott sammanträder. Stora utskottet fungerar som riksdagens integrationsutskott. Riksdagsmannen har genom sitt medlemskap delvis kommit att bli en representant för självstyrelseorganen vid behandlingen av EU-ärenden inom Ålands behörighet. Genom sitt medlemskap i stora utskottet kan riksdagsmannen förmedla självstyrelseorganens synpunkter på ifrågavarande EU-ärenden inför den kommande handläggningen av dem i Bryssel under förutsättning att denne har tillgång till relevant information.

Det finns enligt vår åsikt orsak att ytterligare utbygga samarbetet mellan riksdagsmannen och de organ inom lagtinget som fungerar som samrådsorgan i EU-frågor. Det är möjligt såväl för utskotten som för självstyrelsepolitiska nämnden att när så bedöms nödvändigt höra riksdagsmannen. Denne bör även, när tiden så medger, kunna konsultera lagtinget inför behandlingen av särskilda EU-ärenden i stora utskottet. Det är dock inte motiverat eller ens ändamålsenligt att närmare reglera samverkan mellan riksdagsmannen och lagtinget i någon bestämmelse i lagtingsordningen. Möjligheterna att höra riksdagsmannen följer av de regler och den kutym som sedan länge finns beträffande hörande av sakkunniga i lagtingets olika organ.

Landskapsstyrelsens specialrådgivare

Landskapsstyrelsen fick 1995 möjlighet att knyta en specialrådgivare till Finlands EU-representation i Bryssel. Specialrådgivaren deltar i representationens arbete och bevakar där särskilt frågor av åländskt intresse. Specialrådgivaren uppgör regelbundet rapporter som tillställs landskapsstyrelsen. Lagtingsgrupperna och medlemmarna i det hittillsvarande

samrådsorganet för EU-ärenden har fått del av dessa rapporter.

Enligt vår åsikt bör även utskotten och självstyrelsepolitiska nämnden vid behov kunna utnyttja specialrådgivarens sakkunskap i den utsträckning dennes resurser medger, via informella kontakter samt i form av hörande vid de tillfällen specialrådgivaren besöker Mariehamn. Det är inte nödvändigt att reglera denna samverkan i lagtingsordningens eller arbetsordningens bestämmelser utan den kan anses följa redan av nuvarande bestämmelser i 31 och 41 §§ lagtingsordningen.

2.2. Självstyrelsepolitiska nämndens ställning och uppgifter

Uppgifter

Vi föreslår att självstyrelsepolitiska nämnden bibehålls men att dess inriktning något förändras och att nämnden påförs vissa nya uppgifter. Nämnden kan få ställningen av ett organ med delade uppgifter, dels för handläggning av vissa bestämda uppgifter (fr.a. vissa slag av EU-samrådsärenden) och dels som ett forum för interna diskussioner eller diskussioner med landskapsstyrelsen i frågor som gäller landskapets relationer till myndigheter och organ utanför landskapet.

Nämnden kan redan enligt 29 och 32 §§ LO handha båda dessa uppgifter. Primärt är nämnden ett rådgivande organ som fungerar som ett forum för interna diskussioner, ofta på landskapsstyrelsens initiativ. Men lagtinget och ett utskott inom lagtinget har också rätt att inhämta nämndens utlåtande, exempelvis i ett ärende som remitterats till något utskott. Utan genomgripande ändringar kan därför nämnden fylla båda de aktuella behoven, att vara ett organ för rådgivande diskussioner till vilket också vid behov kan remitteras ett ärende för beredning (t.ex. ett meddelande om EU-politik eller andra externa relationer).

Nämndens uppgifter har hittills varit knutna till begreppet "frågor rörande landskapets författningsenliga rättigheter". Detta begrepp har ansetts innefatta sådant som

- * tolkningar av självstyrelselagen
- * förhållandet till och samarbetet med olika riksmyndigheter
- * landskapets demilitarisering och neutralisering

Till dessa uppgifter kan enligt vår åsikt fogas:

- * samråd i övergripande EU-ärenden (ärenden som inte behandlas i något specialutskott) med landskapsstyrelsen samt rådpläggning med riksdagsmannen i EU-frågor
- * lagtingets relationer till andra parlament, både bilateralt och multilateralt
- * kontakter till organ i andra parlament som handlägger EU-ärenden

- * frågor som sammanhänger med landskapets medverkan i Östersjö-samarbetet och samarbete med öregioner
- * nordiska frågor som komplettering till handläggningen i NR-delegationen
- * övrigt som gäller landskapets externa relationer.

Sin funktion som ett rådgivande organ skulle nämnden utöva i första hand gentemot landskapsstyrelsen men också i förhållande till lagtinget eller dess utskott samt i vissa fall också i förhållande till Ålands riksdagsman i dennes egenskap av medlem i riksdagens stora utskott. Nämndens diskussioner skulle härvid syfta till att försöka uppnå consensus i frågor som gäller landskapets relationer utåt. Vid sidan härav kan nämnden verka som diskussionsforum ("bollplank") för lagtingets företrädare i olika internationella sammanhang. Funktionen som handläggande organ skulle nämnden utöva framför allt som EU-samrådsorgan men också genom att vissa ärenden (t.ex. meddelanden) kunde remitteras till nämnden för beredning.

Vi föreslår inte några ändringar beträffande Ålands delegation i Nordiska rådet. Dess ställning är reglerad i en särskild landskapslag och det nordiska samarbetsavtalet förutsätter en delegation. Det nordiska samarbetet är i dag uppbyggt huvudsakligen på partisamverkan över gränserna men vissa frågor kan vara betjänta av en förberedande diskussion i ett forum som är bredare sammansatt än rådsdelegationen. För dessa diskussioner kunde självstyrelsepolitiska nämnden utnyttjas.

Nämndens sammansättning

Vi föreslår att talmannen också i fortsättningen är nämndens ordförande. Härigenom understryks nämndens roll som ett rådplägningsorgan mellan lagtinget och landskapsstyrelsen och som ett organ vars uppgift är att söka concensus och förmedla hela lagtingets åsikt i frågor som rör de externa relationerna. I övrigt bör nämnden ha en sammansättning som återspeglar de olika lagtingsgruppernas styrkeförhållanden. Härvid bör också talmannen inräknas i kvoten för den grupp denne representerar. För att möjliggöra viss flexibilitet i fördelningen föreslår vi att antalet medlemmar kan variera mellan fem och sju. Vid inledningen av varje mandatperiod fastslår lagtinget antalet ordinarie medlemmar och ersättare.

Redogörelser

Enligt gällande bestämmelser avger landskapsstyrelsen i början av varje arbetsår en redogörelse över "de självstyrelsepolitiska frågor som väsentligt kan beröra landskapets författingsenliga rättigheter". Redogörelsen har kritiserats för att den i praktiken innehåller en relation över frågor som behandlats under det föregående arbetsåret. Behandlingen i lagtinget har därför i huvudsak varit tillbakablickande även om nämnden

i sitt yttrande också tagit upp senare inträffade händelser eller nya fakta samt även uttalat sig med avseende på landskapsstyrelsens framtida agerande. Behandlingen av redogörelsen är en del av den kontrollmakt lagtinget utövar i förhållande till landskapsstyrelsen. Vi föreslår inte några ändringar och konstaterar att i redogörelsen kan landskapstyrelsen vid behov även redogöra för framtida planer eller riktlinjer vad gäller frågor med anknytning till landskapets externa relationer.

Nämndens benämning

Vi har övervägt olika nya benämningar på nämnden men har stannat för att det hävdvunna namnet "självstyrelsepolitiska nämnden" kan bibehållas även om dess uppgifter utvidgas.

3. Lagstiftningsordningen

Enligt lagtingsordningens 74 § 4 mom. får lagtingsordningen ändras endast på det sätt som dess 55 § föreskriver, nämligen med minst två tredjedels majoritet vid ärendets tredje behandling. Detta krav har beaktats i lagförslaget ingress.

4. Förslagets ekonomiska och administrativa konsekvenser

Lagtingets kansli fungerar som självstyrelsepolitiska nämndens kansli. Enligt vårt förslag skall nämnden överta uppgiften som samrådsorgan i EU-ärenden med undantag av de ärenden där samrådet äger rum i respektive utskott. Härutöver skall nämnden kunna fungera som ett diskussions- och beredningsforum inom lagtinget i övriga frågor som gäller Europasamarbetet samt andra s.k. externpolitiska frågor.

Antalet ärenden som förts till samråd har hittills varit relativt begränsat. Det är knappast ändamålsenligt att nämnden och utskotten befattar sig med hela det väldiga flödet av EU-ärenden som når landskapet. Inom landskapsstyrelsen sker redan nu en gallring av materialet. Vårt förslag syftar dock till att lagtinget skall få ett ökat inflytande på behandlingen av EU-frågorna. En större aktivitet i detta avseende samt beträffande övriga frågor som gäller landskapets utåtriktade kontakter kommer för självstyrelsepolitiska nämndens och lagtingets del att medföra ett ökat behov av resurser för ärendeberedning, bistånd till medlemmarna och övrig sekretariatsservice.

DETALJMOTIVERING

29 § 1 mom. föreslås kompletterat med omnämnande av att självstyrelsepolitiska nämnden förutom de uppgifter nämnden hittills har haft även skall fungera som ett organ som allmänt handlägger frågor som gäller landskapets externa relationer i enlighet med vad som

beskrivits ovan i den allmänna motiveringen. Därutöver föreslås att nämnden skall fungera som samrådsorgan i EU-ärenden av allmän natur. Nämnden övertar i detta avseende de uppgifter som åvilar det informella samrådsorganet för EU-ärenden. Samrådsförfarandet i EU-ärenden regleras närmare i det föreslagna nya 5a kap. nedan.

30 § Nämnden har för närvarande fem medlemmar med talmannen som självskriven ordförande. Vi föreslår att nämndens medlemsantal skall kunna variera mellan fem och sju och att talmannen fortfarande skulle vara ordförande. Ett flexibelt medlemsantal möjliggör att proportionalitetsprincipen iakttas och att olika åsiktsriktningar blir företrädade i nämnden. Vid varje valperiods början skulle beslut fattas om antalet medlemmar och ersättare. Detta fordrar ett tillägg till arbetsordningens 11 §.

32 § I förtydligande syfte föreslås ett tillägg som anger att nämnden kan handlägga också frågor som gäller Europeiska unionen och landskapsstyrelsens meddelanden. Momentet hänvisar till de lagrum där materiella bestämmelser om detta ingår.

42a § I en ny paragraf föreslås bestämmelser om hur landskapsstyrelsen och lagtinget samverkar i EU-ärenden. Förslaget bygger på det informella samrådsförfarande som varit i bruk sedan 1995 men innebär en starkare betoning av landskapsstyrelsens ansvar att hålla lagtinget informerat. När landskapsstyrelsen på det sätt självstyrelselagens 59a § föreskriver via riksmyndigheterna får del av ärenden som bereds inom EU böt landskapsstyrelsen informera lagtinget om sin syn på dessa förslag till den del de är av intresse för landskapet. Ärenden som inte alls eller mycket perifert berör landskapets intressen eller ligger utanför självstyrelsens behörighetsområde behöver inte omfattas av samrådsförfarandet. Väsentligt är att landskapsstyrelsen i en skrivelse eller promemoria redogör för sin syn på berörda förslag och dess konsekvenser i fråga om lagstiftning, förvaltning m.m. Det föreslagna samrådsförfarandet föreslås följa den praxis som bildats under den tid ett informellt samrådsförfarande tillämpats så att samråd sker antingen i ett av specialutskotten eller i självstyrelsepolitiska nämnden beroende på ärendets natur.

Vid samrådsmötena skulle liksom hittills vederbörande medlem av landskapsstyrelsen, vid behov biträdd av berörda tjänstemän, redogöra för landskapsstyrelsens målsättningar och besvara utskottets/nämndens frågor. Något formellt beslut fattas inte men diskussionerna sammanfattas av ordföranden inför de närvarande företrädarna för landskapsstyrelsen. Ärendena som behandlats, de närvarande och sammanfattningen protokollförs. Vid behov kan man även tänka sig att utskottet eller nämnden utöver den gemensamma diskussionen med landskapsstyrelsen avger ett skriftligt yttrande till landskapsstyrelsen. Denna möjlighet finns redan för självstyrelsepolitiska nämndens del enligt 29 § 3 mom. men kan behöva förtydligas för utskottens del.

Berörda utskott eller självstyrelsepolitiska nämnden skall ha möjlighet att avstå från samråd om organet finner att det ärende som översänts från landskapsstyrelsen är av sådan natur att samråd är överflödigt, exempelvis är av enbart teknisk natur eller en uppföljning av något tidigare behandlat ärende.

Samrådsförfarandet torde bli vanligast i fråga om förslag till rättsakter, vitböcker och liknande ärenden. Det kan dock förekomma också andra ärenden där det är viktigt att landskapsstyrelsen förankrar sitt fortsatta agerande i lagtinget, t.ex. fördragsrevisioner eller rent politiska utspel från landskapsstyrelsens sida. Vi föreslår därför ett kompletterande 3 mom. som möjliggör att samråd kan äga rum också i andra än i 1 mom. definierade frågor, antingen på landskapsstyrelsens initiativ eller på begäran av ett utskott eller självstyrelsepolitiska nämnden.

42b § I paragrafen ingår bestämmelser om sekretess. Enligt 60a § självstyrelselagen, som tillkom i samband med EU-inträdet, skall rikslagstiftningen gälla för sekretess och handlingars offentlighet i frågor som gäller Europeiska unionen. Det rör sig här om handlingar som kommissionen eller i vissa fall något eller några av medlemsländerna tillställt regeringen. Berörda ministerium har i sin tur översänt handlingarna till landskapsstyrelsen för yttrande eller beredning till den del detta enligt 9a kap. självstyrelselagen ankommer på landskapsstyrelsen. De bedömningar om sekretess och offentlighet som riksmyndigheterna gjort måste då iaktas också i landskapet. Detta hindrar inte medlemmarna i ett utskott eller självstyrelsepolitiska nämnden att få del av handlingarna i ett samrådsärende men handlingarna och uppgifter ur dem förblir hemliga också efter organets behandling.

Samråd kan äga rum även i frågor som inte har sitt ursprung i handlingar som översänts från riksmyndigheterna. Exempelvis kan landskapsstyrelsen sammanställa interna dokument, planer eller riktlinjer som gäller Ålands medverkan i EU-samarbetet. Här föreslår vi att utskottet i det enskilda fallet gör bedömningen om sekretess eller offentlighet på basis av vad landskapsstyrelsen anser. I dessa fall måste landskapslagstiftningen om allmänna handlingars offentlighet läggas till grund för bedömningen såväl i landskapsstyrelsen som i utskottet.

51 § I förtydligande syfte föreslår vi att landskapsstyrelsens meddelanden till lagtinget skall kunna remitteras också till självstyrelsepolitiska nämnden som avger yttrande i saken till lagtinget. Ärenden som kan komma i fråga är t.ex. meddelanden som uttryckligen gäller landskapets deltagande i EU-samarbetet eller andra former av externa relationer som landskapsstyrelsen i form av ett meddelande önskar redovisa för lagtinget.

Ikraftträdelsebestämmelsen. Vi föreslår att de ändrade bestämmelserna om självstyrelsepolitiska nämndens uppgifter och sammansättning träder i kraft när en ny mandatperiod inleds den 1 november 1999.

Med hänvisning till det anförda föreslår vi

att Lagtinget antar följande landskapslag:

LANDSKAPSLAG **om ändring av lagtingsordningen för landskapet Åland**

I enlighet med lagtingets beslut, tillkommet i den ordning 55 § lagtingsordningen anger,

ändras 29 § 1 mom., 30 § 1 mom. och 51 § 2 och 4 mom. lagtingsordningen den 2 februari 1972 för landskapet Åland (11/72), av dessa lagrum 29 § 1 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 30 juni 1992 (29/92), samt

fogas till 32 § ett nytt 2 mom. samt till lagen ett nytt 5a kap. som följer:

29 §

Vid början av varje valperiod skall lagtinget tillsätta en självstyrelsepolitisk nämnd med uppgift att verka som rådgivande organ i frågor rörande landskapets författningsenliga rättigheter och landskapets externa relationer samt som samrådsorgan i ärenden som gäller Europeiska unionen enligt vad som närmare bestäms i 5a kap.

30 §

Självstyrelsepolitiska nämnden består av talmannen som ordförande samt minst fyra och högst sex ledamöter jämte erforderligt antal ersättare, vilka lagtinget väljer inom sig. Val av ledamöter och ersättare skall av lagtinget förrättas senast den fjärde dagen efter lagtingets öppnande.

32 §

Om nämndens handläggning av ärenden som gäller Europeiska unionen och av landskapsstyrelsens meddelanden finns bestämmelser i 5a kap. respektive 51 §.

5a kap.

Behandling av ärenden som gäller Europeiska unionen

42a §

Landskapsstyrelsen skall, då förslaget är av intresse för landskapet, informera lagtinget om sin syn på förslag till rättsakter, fördrag eller andra ärenden som bereds inom Europeiska unionens institutioner och som landskapsstyrelsen underrättats om enligt 59a § självstyrelselagen. I detta avseende sänder landskapsstyrelsen utan dröjsmål en skrivelse jämte förslaget till talmannen som vidarebefordrar ärendet till ett utskott eller till självstyrelsepolitiska nämnden för samråd med landskapsstyrelsen. Utskottet eller nämnden kan avstå från samråd om sådant på grund av ärendets natur bedöms som obehövligt.

Samråd sker i det utskott som handlägger ärenden av ifrågavarande slag. Berör ärendet inte något av lagtingets utskott, berör det flera utskott eller är det av övergripande natur, äger samrådet rum i självstyrelsepolitiska nämnden. Utskottet eller nämnden kan vid behov avge ett yttrande till landskapsstyrelsen i ärendet.

Landskapsstyrelsen skall även i andra än i 1 mom. avsedda ärenden som gäller Europeiska unionen samråda med berörda utskott eller självstyrelsepolitiska nämnden på begäran av utskottet eller nämnden eller när landskapsstyrelsen finner det påkallat.

42b §

Medlemmarna i ett utskott eller i självstyrelsepolitiska nämnden som deltar i behandlingen av ärenden som gäller Europeiska unionen skall iakttä den sekretess som är påkallad av att rikslagstiftningen gäller för sekretess och handlingars offentlighet i frågor som avses i 59a § självstyrelselagen.

I fråga om sekretess för andra än i 1 mom. avsedda ärenden gäller vad utskottet i varje enskilt fall efter att ha hört landskapsstyrelsen beslutar.

51 §

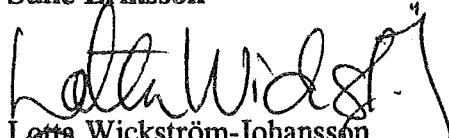
Har landskapsstyrelsen överlämnat meddelande om en planerad framställning till lagtinget eller angående de riktlinjer, som landskapsstyrelsen avser att följa i förvaltningen, kan lagtinget, om ärendet prövas vara av synnerlig vikt, hänskjuta det till utskott eller till självstyrelsepolitiska nämnden. Över utskottsbetänkande med anledning av meddelande, som gäller lagstiftningsärende, kan lagtinget på det sätt 54 § 2 mom. anger remittera ärendet även till stora utskottet för yttrande. I sådant fall skall ärendet undergå endast två behandlingar och avgöras vid den andra av dessa.

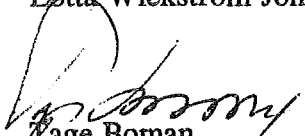
Beslutar lagtinget att i 2 mom. avsett meddelande eller den i 3 mom. avsedda berättelsen inte skall hänskjutas till utskott eller till självstyrelsepolitiska nämnden, antecknas ärendet till kännedom.

Denna lag träder i kraft den 1 november 1999.

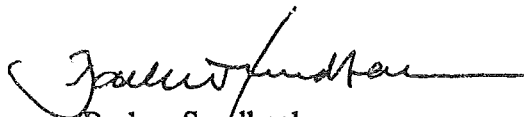
Mariehamn den 14 april 1999

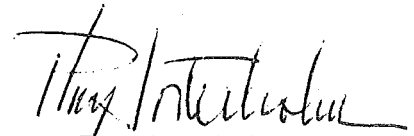

Sune Eriksson

Lotta Wickström-Johansson

Tage Boman

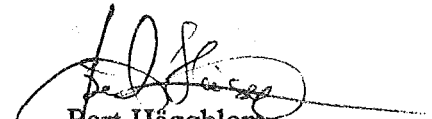

Olof Erland

Barbro Sundback

Ray Söderholm

Göran Bengtz

Gunnar Lundberg

Bert Häggblom